

SERİ B
SERIE

CİLT XXIII
TOME

SAYI 2
FASCICULE

1973

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
ORMAN FAKÜLTESİ
DERGİSİ

REVUE DE LA FACULTÉ DES SCIENCES FORESTIÈRES
DE L'UNIVERSITÉ D'ISTANBUL

ORMAN SUÇLARI İLE İLGİLİ AF KANUNLARI VE SONUÇLARI

Doç. Dr. Metin ÖZDÖNMEZ

GİRİŞ

Gerçekten suç işlemiş olan kişilerin izlenerek cezalandırılmaları, özellikle sosyal yarar yönünden esastır. Bununla beraber, toplumun yaşantısında önemli değişmeler yapan ve kişilerin değer yargılarını köklü bir biçimde değiştiren olaylar dolayısıyla, evvelce işlenmiş bir takım suçların takibinde ve faillerinin cezalandırılmasında artık sosyal yarar kalmadığı düşünülerek, bunların affı yoluna gidilmektedir.

Nitekim, hemen her ülkede olduğu gibi, Türkiye’de de sosyal zorunluklar ve siyasal olaylar nedeni ile zaman zaman genel ya da özel nitelikte af kanunları çıkarılmıştır *) Bu af kanunlarından bazıları, ya münhasıran orman suçlarını veya diğer suçlarla birlikte orman suçlarını da kapsamakta, bir kısmı ise orman suçları dışında kalan diğer bazı suçlara ilişkin bulunmaktadır.

Bu etüdün amacı, Cumhuriyetin ilânından bu yana çeşitli zamanlarda çıkartılmış olan orman suçları ile ilgili af kanunlarını sırasile ele alarak, bu dönemde ormanlarda işlenmiş bulunan çeşitli suçlarla ilişkiye getirmek ve böylece, bu af kanunlarının orman suçlarının seyri üzerinde netürlü etkiler yaptığını ortaya koymaktadır.

1.0 Cumhuriyetin ilânından Buyana Çıkartılmış olan Orman Suçları İle İlgili Af Kanunları

*) *Genel Af*: Devletin ceza vermek hakkını kullanmaktan vazgeçmesidir. İşlenmiş olan fiillerin suç teşkil etme niteliğini ortadan kaldırır. Esas itibarile objektiftir, yani belli kişileri değil, failleri kim olursa olsun belli bir takım suçları hedef tutar. Genel af ile hem kamu dâvası, hem de hükmolunan cezalar bütün neticeleri ile birlikte ortadan kalkar.

Özel Af: İşlenmiş olan fiilin suç olma niteliğini ortadan kaldırmayıp, sadece hükmedilmiş ve katilemiş olan cezaları düşürür veya azaltır veya değiştirir. Esas itibarile subjektiftir, yani belli kişileri hedef tutar.

1.1 26.12.1923 tarihli ve 391 sayılı «Affı Umumi Kanunu» :

Yedi maddeden ibaret olan bu kanun ,genel nitelikte bir af kanunudur (1). Adı geçen kanunun 1 inci maddesi gereğince, Cumhuriyetin ilân tarihi olan 29 Ekim 1923 tarihine kadar işlenmiş bulunan bütün cürümlerin failleri hakkında hükmolunmuş cezaların yarısı af ve tenzil edilmiştir. Bu hükme göre, diğer suçlarla beraber ormanlarda işlenmiş cürüm niteliğindeki fiiller de af kanunu kapsamına alınmıştır.

1.2 13.5.1929 tarihli ve 1441 sayılı «Kabahatlerin Affı ve Bazı Cürümlerin Takibat ve Cezalarının Tecili Hakkında Kanun» :

Bu kanunun 1 inci maddesi hükmüne göre, umumi ve hususi kanunlarda yazılı kabahat niteliğindeki fiillerden maznun yada mahkûm olanlar affedilmiştir. Ayrıca, kanunun 2 nci maddesi gereğince de, vatan ve devlet kuvvetleri aleyhine suç işleme, cebren ırza geçme, zina, adam kaçıрма ya da adam öldürme v.b. fiillere ilişkin cürümler dışında kalan diğer cürüm niteliğindeki fiillerden maznun ya da mahkûm olanların haklarındaki takibatın icrası ve hükümlerin infazı tecil edilmiştir. Ancak, hususi kanunlarda yazılı tazminat kabilinden olan para cezaları tecil hükmü dışında bırakılmıştır (2, Md. 5).

Bu hükümlerin incelenmesinden anlaşılacağı üzere, ormanlarda işlenmiş olan kabahat nevinden fiillerden dolayı maznun ya da mahkûm bulunanlar affedilmiş ve cürüm nevinden orman suçlarından maznun ya da mahkûm olanların haklarındaki tatbikatın icrası ve hükümlerin infazı tecil edilmiştir. Ancak, orman suçlarına ilişkin tazminat kabilinden para cezaları ise tecil hükmüne tâbi tutulmamıştır.

1.3 26.10.1933 tarihli ve 2330 sayılı «Cumhuriyetin 10 uncu Yıl Dönümü Münasebetiyle Neşrolunan Af Kanunu» :

Bu kanunun 1 inci maddesine göre, feri ceza veya para cezasile birlikte veya yalnız olarak yukarı haddi beş yılı geçmeyen hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile veyahut yalnız para cezası ile cezalandırılmayı gerektiren suçlardan dolayı maznun bulunanlar hakkında takibat yapılmıyacağı kabul edilmiştir. Öte yandan, söz konusu kanun gereğince, üç yılı geçmeyen hürriyeti bağlayıcı bir ceza veya para cezasile mahkûm olanlar affedilmiş (3, Md. 2) ve yine, hükmedilmiş veya edilecek olan 10 yılı geçmeyen hürriyeti bağlayıcı cezalar da azaltılmıştır (3, Md. 3 ve 4).

Ancak bu kanunun 11 inci maddesi, zimmet, ihtilas, irtikap, irtişa, kaçakçılık, yağma, yol kesme ve adam kaçırma gibi fiillerden dolayı maznun veya mahkûm olanlar ile hırsızlıktan mükerrir ve diğer cürümlerden biri ile ikiden fazla mahkûm olanları affın kapsamı dışında bırakmıştır.

Bu hükümlere göre, ormanlarda işlenmiş çeşitli suçlardan dolayı maznun ya da mahkûm olanlar da affedilmiş bulunmaktadır.

1.4 *14.7.1950 tarihli ve 5677 sayılı «Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun» :*

Zamanın hükûmeti tarafından hazırlanmış olan bu kanun, genel af adını taşımamakla beraber, niteliği itibarile genel bir aftır (4). Bu kanunla, diğer suçlarla birlikte orman suçları da affedilmiştir. Her ne kadar, katil, adabı umumiye aleyhindeki cürümler ve Devlet mallarına karşı işlenen suçlarla, irtikap, irtişa, zimmet, ihtilas, komünistlik, casusluk gibi suçlar af dışında bırakılmış ise de (4, Md. 2), bu istisna mutlak değildir. Zira, affın kapsamı dışında tutulan bazı suçlar da belli bir oranda aftan yararlandırılmıştır (4, Md. 5).

Söz konusu af kanununun orman suçlarına ilişkin hükümlerine göre, 15 Mayıs 1950 tarihinden önce ormanlarda işlenen suçlar hakkında takibat yapılmayacağı ve hükmedilmiş cezaların da infaz olunmayacağı kabul edilmiştir (4, Md. 1). Ayrıca bu kanun ile, kaçak olduğu sanılan orman ürünlerinin sahiplerine iadesi öngörülmüş ve orman idarelerine sadece iade edilecek orman ürünlerinin tarife bedellerini talep hakkı tanınmıştır (4, Md. 4).

1.5 *11.3.1954 tarihli ve 6385 sayılı «Bazı Orman Suçlarının Affına ve Bazı Suçlardan Mütevellit Tazminatın Terkinine Dair Kanun» :*

Münhasıran orman suçlarına ilişkin olan ve bu suçlardan doğan hem hukuk, hem de ceza dâvalarını kapsayan bu af kanunu, hukuki bakımdan genel af niteliğindedir (5). Bu kanun gereğince, 15 Mayıs 1950 tarihinden 1 Mart 1954 tarihine kadar işlenmiş olup da konusu 20 kental odun veya kömür, veyahut 4 metreküp gayrimamul keresteyi geçmeyen orman suçları ile; 3116 sayılı Orman Kanununun 122, 123 ve 124 üncü ve 3116 sayılı Kanunun 5653 sayılı Kanunla değiştirilen 114, 115 ve 116 ncı maddelerinde yazılı bulunan suçlardan* do-

*) 3116 sayılı Orman Kanununun,

— 122. maddesinde yazılı suçlar : Ağaçlara vurulan resmî damga ve numaraları bozmak, orman sınırlarındaki taksimata mahsus işaretleri tahrip etmek.

layı takibat yapılmayacağı ve verilen cezaların infaz edilmeyeceği kabul edilmiştir (5, Md. 2).

Öte yandan, 5677 sayılı Af Kanunu gereğince orman idaresine tanınmış bulunan, sahiplerine iade edilecek orman ürünlerinin tarife bedellerini talep hakkı kaldırılmış olduğu gibi, mahkûm olanların borçları da henüz tahsil edilmemiş ise borçlular lehine terkin edilmiştir (5, Md. 1).

Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere, söz konusu af kanunu gereğince genellikle esas konusu orman ürünü olan suçlar affedilmiş ve bunlardan doğan idarenin şahsi hakları ortadan kaldırılmıştır. Fakat, konusu orman toprağı olan suçlar (Örneğin, ormandan tarla açma suçları) ile bunlardan doğan şahsi haklar affın kapsamı dışında bırakılmıştır (6, S. 396-397).

1.6 31.8.1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu :

3116 sayılı Orman Kanunu ile buna Ek 5653 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 6831 sayılı Orman Kanununun geçici 5 inci maddesi, bazı orman suçlarının affını kapsamaktadır (7).

Nitekim ,söz konusu orman kanununa göre, 1.3.1954 den 15.8.1956 tarihine kadar 3116 sayılı Orman Kanununun 122, 123, 124 üncü ve yine bu kanunun 5653 sayılı Kanunla değiştirilen 114, 115, 116 ncı maddelerinde yazılı suçlar* ile, konusu 20 kentali geçmeyen odun, 10 kentali geçmeyen kömür, 5 metreküpü geçmeyen ağaç ve tomruk, 3 metreküpü geçmeyen yarımamul hâle getirilmiş kereste, yırtma, kapak, pedavra gibi emvale ilişkin suçları işleyenler hakkında kovuş-

— 123. maddesinde yazılı suçlar : Orman içinde ateş yakmak, ormanlar içine sönmemiş sigara atmak.

— 124. maddesinde yazılı suçlar : Kuraklık veya yangın olup da henüz söndürülmemiş ve fakat sirayet ihtimali tamamen bertaraf edilmemiş olmak gibi fevkalâde zamanlarda ormana girme yasağına riayet etmemek.

3116 sayılı Kanunun 5653 sayılı Kanunla değiştirilen,

— 114. maddesinde yazılı suçlar : Ormana izinsiz hayvan sokmak veya başıboş bırakmak suretiyle ormana hayvan girmesine sebep olmak.

— 115. maddesinde yazılı suçlar : Orman yangınına haber verme mecburiyetine riayet etmemek, orman idaresine ait haberleşme âlet ve malzemelerine zarar vermek.

— 116. maddesinde yazılı suçlar : Yangını söndürmek için yangın yerine gitmekten imtina etmek.

*) Bu suçlar için, 6385 sayılı Af Kanunu ile ilgili sahife altı notuna bakınız.

turma yapılmayacağı ve verilen cezaların infaz olunmayacağı kabul edilmiştir.

Ayrıca bu suçlardan doğan orman idaresinin şahsi hakları da ortadan kaldırılmıştır (7, Geçici Md. 5).

Görülüyor ki, 6831 sayılı Orman Kanununun geçici 5 inci maddesi ile bundan önceki 6385 sayılı Af Kanununda olduğu gibi, genellikle esas konusu orman ürünü olan bazı suçlar bütün sonuçları ile affedilmiş ve orman idaresinin bu suçlarla ilgili tazminat hakları düşürülmüştür. Bu itibarla, söz konusu geçici maddenin kabul ettiği af da, hukuki bakımdan genel af niteliğindedir.

1.7 23.6.1958 tarihli ve 7132 sayılı «Bazı Orman Suçlarının Affını ve Bunlardan Mütevellit İdare Şahsi Haklarının Sükutuna Dair Kanun» :

1958 yılı milletvekilleri seçimden önce Hükümetçe hazırlanmış olan bu kanun, genel nitelikte bir af kanunudur (8). Bu kanun gereğince, 15.8.1956 tarihinden 1.5.1958 tarihine kadar işlenmiş olan bazı orman suçlarından dolayı kovuşturma yapılmıyacağı, verilen cezaların infaz olunmayacağı ve bu suçlardan orman idaresi için doğan şahsi hakların da düşürüleceği kabul edilmiştir.

Bu kanunun kapsamına giren suçlar şunlardır :

— 3116 sayılı Orman Kanununun 112, 123, 124 üncü ve aynı kanunun 5653 sayılı Kanunla değiştirilen 114 üncü maddelerinde yazılı suçlar*,

— 6831 sayılı Orman Kanununun 19, 74, 76, 109 ve 110 uncu maddelerinde yazılı suçlar**,

*) Bu suçlar için, 6385 sayılı Af Kanunu ile ilgili sahife altı notuna bakınız.

**) 6831 sayılı Orman Kanununun,

— 19. maddesinde yazılı suçlar : Ormanlara hayvan sokmak,

— 74. maddesinde yazılı suçlar : Kuraklık veya yangın olup da henüz söndürülmüş ve fakat sirayet ihtimali olan zamanlarda ormanlara girilmesi yasağına uymamak.

— 76. maddesinde yazılı suçlar : Orman içinde orman idaresince belli edilen yerlerden başka yerlerde ateş yakmak.

— 109. maddesinde yazılı suçlar : Ağaçlara vurulan resmî damga ve numaraları bozmak, orman sınırlarındaki taksimata mahsus işaretleri tahrip etmek.

— 110. maddesinde yazılı suçlar : Orman içine sönmemiş sigara atmak.

— Konusu 20 kentali geçmeyen odun, 10 kentali geçmeyen kömür, 5 metreküpü geçmeyen gayrimamul, 3 metreküpü geçmeyen mamul ve yarı mamul orman ürünlerine ilişkin suçlar.

Öte yandan, bu af kanunu gereğince, daha önceki af kanunlarından farklı olarak, yukarıda anılan suçlardan dolayı zaptolunan orman ürünleri ile suçta kullanılan âletlerin ve taşıt araçlarının (kamyon gibi motorlu taşıt araçları hariç) veya satılmış ise bedellerinin suçlulara iadesi kabul edilmiştir.

*
**

Bütün bu af kanunlarının incelenmesinden anlaşılacağı üzere, Cumhuriyetin ilânından bugüne dek orman suçları ile ilgili yedi adet af kanunu çıkartılmış olup bunlardan son üçü münhasıran orman suçlarının affına ilişkin bulunmaktadır. Yine bu af kanunlarının çıkış tarihleri incelendiğinde görüleceği gibi, 1923-1950 dönemini kapsayan 27 yıllık sürede orman suçları ile ilgili sadece üç af kanunu çıkartılmış olmasına karşılık, 1950-1958 yıllarını kapsayan dokuz yıllık dönemde dört af kanunu yürürlüğe konmuştur. 1958 yılından sonra orman suçları ile ilgili af kanunu çıkartılmamış olması, 1961 yılında yürürlüğe giren Anayasanın 131 inci maddesinde yer alan «Orman suçları için genel af çıkarılamaz» hükmünden ileri gelmektedir.

Ancak, 1970 yılında yürürlüğe giren «Anayasanın 131 inci maddesinin değiştirilmesine dair 1255 sayılı Kanun» ile bu hüküm Anayasadan çıkarılmıştır (9). Böylece orman suçlarının affı yolunun yeniden açılması ile bazı milletvekilleri tarafından orman suçlarının affına ilişkin kanun teklifleri hazırlamaya başlanmıştır. Bu girişimler üzerine, 1972 yılı başlarında «Bazı orman suçlarının affına ve bunlardan mütevellit idare şahsi haklarının düşürülmesine dair kanun» Meclislerde görüşülerek kabul edilmiş ve fakat bu kanun, getirdiği hükümlerle Anayasanın «ormanların korunması ve geliştirilmesi» ilkesine riayeti bozacağı ve orman alanlarının daralmasına yol açacağı gerekçesiyle Cumhurbaşkanlığınca Veto edilmiştir (10). Araya giren Cumhurbaşkanlığı seçimi ve hükümet değişikliği nedeni ile bir süre aktüalisini yitiren orman suçlarının affı, yeniden meclislerde görüşülmek ve bazı değişikliklere uğratılmak suretiyle kabul edilmiş ve fakat bu af kanunu da diğeri gibi, yine Cumhurbaşkanlığınca bir daha görüşülmek üzere Parlamenteoya iade edilmiştir (11). Her ne kadar söz konusu af kanununun 14 Ekim 1973 seçimlerinden önce kanunlaştırılması için, tatile

girmiş olan parlamentonun olağanüstü toplanması yönünden girişimlerde bulunulmuşsa da meclislerin toplanamaması nedeni ile orman suçlarının affına ilişkin kanun görüşülmemiştir.

2.0 Cumhuriyetin İlanından Bu Yana Ormanlarda İşlenen Suçlar İle Bu Suçlarla İlgili Af Kanunları Arasındaki İlişkiler :

Bilindiği üzere, Cumhuriyetin ilk yıllarında ormanlarda işlenen çeşitli suçlar ile bu suçları işleyenlere verilecek cezalar 1870 tarihli Orman Nizamnamesi ve eklerinde belli edilmiştir (12, S. 23-30). Fakat o tarihlerde yürürlükte olan bu mevzuat gereğince ormanlarda işlenen çeşitli suçlar hakkında ayrıntılı istatistikî bilgilerden yoksun bulunmaktayız. Ancak bu konudaki bilgilere, 3116 sayılı Orman Kanununun yürürlüğe girdiği 1937 yılından itibaren olmak üzere Orman İdaresinin resmî istatistiklerinde rastlamaktayız (13, 14, 15, ve 16).

Bu itibarla, orman suçları ile bu suçlarla ilgili af kanunları arasındaki ilişkileri ortaya koyabilmek amacıyla, söz konusu istatistiklerde verilen bilgiler Tablo ve grafikler halinde değerlendirilmiş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

1 — 1937-1970 yıllarını kapsayan 34 yıllık periyot içerisinde, orman suçları yıllar itibarile 3238 (1944) - 108744 (1960) arasında değişen miktarlar göstermekte ve ormanlarda her yıl ortalama olarak 58979 adet orman suçu işlenmiş bulunmaktadır. Yine aynı dönemde ormanlarda işlenen suçların büyük bir kısmını ormandan ağaç kesme (%38) ve taşıma (%38) suçları teşkil etmekte, bunları sırasile ormandan tarla açma (%15), ormanda hayvan otlatma (%4) ve diğer suçlar (%4) ile orman yangınları (%1) izlemektedir (Tablo : 1).

2 — Orman suçlarının, söz konusu dönemdeki yıllar itibarile seyrinde kesin sınırlı ve birbirini izleyen üç yükseliş ve azalış periyodu göze çarpmaktadır (Şekil : 1). Gerçekten, 1937-1940 yılları arasındaki suç miktarlarında belirli bir artış görülmektedir. Bu artışta, 3116 sayılı Orman Kanununun yeni çıkması nedeni ile orman suçlarının kovuşturulmasında daha titiz davranılmasının ve yine bu kanunun, köylerin Devlet ormanlarından faydalanmaları konusunda önceki mevzuata nazaran kısıtlayıcı hükümler getirmiş bulunmasının rolü olmuştur (17). Buna karşılık, 1941-1943 yılları arasında ise derece derece bir azalma görülmektedir. Bunun nedeni de, araya İkinci Dünya Savaşının girmesi ile köylü halkın askere alınmış bulunması ve savaş hali dolayısıle anormal durumların ülkeye hâkim olmasıdır. 1944 yılından itibaren 1946 yılı sonuna kadar suçlarda yeniden bir

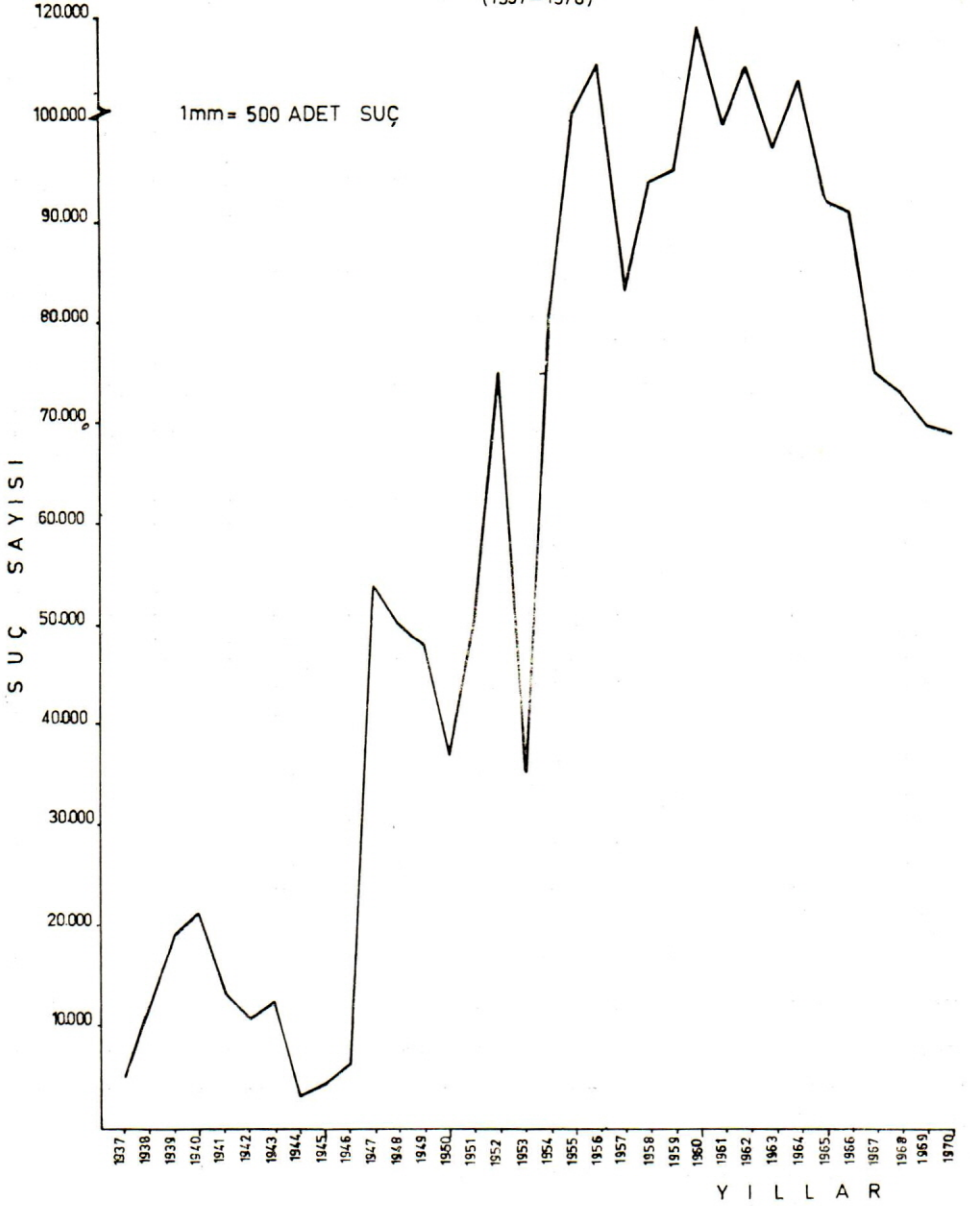
TABLO : 1.

Türkiye'de Ormanlarda İşlenen Çeşitli Suçlar (1937 - 1970)

Yıllar	YANGIN		KESME		TAŞIMA		AÇMA		OTLATMA		DİĞERLERİ		TOP-LAM Adet
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	
1937	544	10	2992	56	913	17	—	—	—	—	902	17	5351
1938	398	3	7190	62	2595	22	—	—	—	—	1460	13	11643
1939	510	3	10139	52	7018	36	734	4	—	—	1003	5	19404
1940	419	2	9632	45	9504	45	684	3	795	4	211	1	21245
1941	850	6	6069	43	5186	37	791	6	969	7	139	1	14004
1942	740	7	5237	48	3920	36	316	3	581	5	124	1	10918
1943	779	6	5520	44	4618	37	1165	10	393	3	27	—	12502
1944	536	17	1283	40	1015	31	360	11	42	1	2	—	3238
1945	1169	26	1691	37	1124	25	214	5	169	4	136	3	4503
1946	1023	15	2455	37	2102	32	421	6	519	8	125	2	6645
1947	868	2	19432	36	8522	16	15102	28	1485	3	8067	15	53476
1948	630	1	16336	33	14264	28	10067	20	281	1	8441	17	50019
1949	738	2	19251	40	15013	31	4677	9	247	1	8432	17	48353
1950	987	3	12370	33	11930	32	5273	14	321	1	6103	17	36984
1951	628	1	17173	34	13765	27	12202	24	331	1	6773	13	50872
1952	1282	2	25086	33	19325	26	12232	16	574	1	16712	22	75211
1953	654	2	13408	38	9227	26	11087	32	577	2	173	—	35126
1954	1126	1	32239	40	36112	45	10191	13	1014	1	263	—	80945
1955	878	1	36788	36	42073	42	18970	10	1069	1	873	1	100751
1956	1118	1	45642	43	40131	38	15774	15	1637	2	1256	1	105558
1957	779	1	32327	39	35580	43	11071	13	2908	3	504	1	83169
1958	725	1	37611	40	40210	43	12141	12	2530	3	846	1	94063
1959	436	—	40384	43	39881	42	11060	11	2553	3	644	1	94958
1960	504	1	42780	40	48433	44	13376	12	2592	2	1059	1	108744
1961	620	1	34778	35	42554	42	15398	15	5263	5	2009	2	100622
1962	717	1	36496	35	43662	41	17616	17	5499	4	1343	1	105333
1963	455	1	34423	35	39906	41	16131	17	4897	5	1168	1	96980
1964	768	1	38170	37	43060	41	14796	14	6102	6	1351	1	104247
1965	415	1	32106	35	39339	43	12919	14	5411	6	1674	1	91864
1966	433	1	29758	33	37273	42	14584	16	6211	7	1488	1	89747
1967	473	1	27165	36	29401	39	10680	14	5924	8	1376	2	75019
1968	387	1	27805	38	26539	36	10394	14	6821	9	1594	2	73540
1969	714	1	28188	40	23970	35	10169	14	5875	8	1520	2	70436
1970	790	1	26186	38	23054	33	11781	17	6149	9	1856	2	69816
Toplam	24093	—	758110	—	761219	—	302376	—	79839	—	79654	—	2005291
Ortala.	709	1	22297	38	22389	38	8893	15	2348	4	2343	4	58979

- Kaynak : — Orman Genel Müdürlüğü Ormanlık İstatistik Albümü (1938-1949). Ankara, 1962.
— Orman Genel Müdürlüğü Ormanlık İstatistik Albümü (1955-1959). Ankara, 1962.
— Orman Genel Müdürlüğü Genel İstatistik Albümü (1938-1967). Ankara, 1969.
— Orman Bakanlığı Çalışmaları 1973. Ankara 1973.

Şekil No:1 TÜRKİYE'DEKİ ORMAN SUÇLARININ GENEL SEYRİ
(1937-1970)

artma göze çarpmaktadır. Bunu, tek partili rejimden çok partili rejime girilmiş olmasına ve bir de mutlak Devlet Orman mülkiyeti prensibini gerçekleştirmek amacını taşıyan 1945 tarih ve 4785 sayılı Kanunun çıkarılmasına bağlamak mümkündür (18). 1947-1950 yıllarını kapsayan dönemde tekrar orman suçlarında genel bir azalma olmuş ise de, 1951-1952 yılları arasında yeniden bir artma görülmektedir. Bu artışı, 1950 yılındaki seçimlerle ve yine aynı yıl çıkartılan orman suçlarının affına ait 5677 sayılı Kanunla ilişkiye getirmek gerekir. 1953-1960 yıllarını kapsayan dönemde orman suçlarındaki artış çok daha fazla olmuştur. Bunda da, 1954 ve 1958 yıllarındaki seçimlerin ve yine bu arada politik amaçlarla çıkartılan ve münhasıran orman suçlarının affına ilişkin olan 6385, 6831 ve 7132 sayılı Kanunların büyük ölçüde etkisi bulunmaktadır. 1961-1970 yıllarını kapsayan son on yıllık dönemde ise orman suçlarında genellikle bir azalma göze çarpmaktadır. Bunun, 1961 Anayasanın 131 inci maddesinde yer alan «Orman suçları için genel af çıkarılamaz» hükmünün bu dönemde yürürlükte bulunması ile ilgili olduğuna şüphe yoktur.

Bu durum, orman suçlarının yıllar itibarile seyrinde göze çarpan yükselişlerde diğer nedenlerin yanı sıra af kanunlarının da önemli etkisi bulunduğunu göstermektedir.

3 — Af kanunlarının orman suçları üzerindeki etkisini daha açık bir şekilde ortaya koyabilmek için, münhasıran orman suçları ile ilgili üç af kanununun çıkarılmış olduğu 1951-1960 yıllarını kapsayan on yıllık dönemde işlenen orman suçu miktarları ile affı yasaklanan Anayasa hükmünün yürürlükte bulunduğu 1961-1970 yılları arasındaki on yıllık dönemde işlenen aynı nitelikteki orman suçu miktarları karşılaştırıldığında, ilginç sonuçlar elde etmek mümkündür. Gerçekten, her iki dönemdeki nüfus artışını da gözetmek suretiyle 100.000 kişiye isabet eden orman suçu miktarlarına göre düzenlenen (Tablo : 2) ve (Şekil : 2) incelenecek olursa, 1951-1960 döneminde orman suçlarının seyrindeki genel artışa karşılık, 1961-1970 döneminde aynı nitelikte orman suçlarının seyrinde belirgin bir düşme izlenmektedir. Bu düşme, % 17 gibi oldukça önemli bir oranda olmuştur.

4 — Yine 1951-1960 dönemindeki orman suçu miktarlarının varyansı (değişimi) ile 1961-1970 dönemindeki aynı nitelikteki suç miktarlarının varyansı karşılaştırıldığında, bu iki dönemin değişkenliklerinin aynı olmadığı görülmüştür. Gerçekten, 1961-1970 dönemindeki suç miktarları, 1951-1960 dönemine nazaran daha az değişken olmuştur. Bu farklı durumun ortaya çıkmasında da, orman suçlarına ilişkin af kanunlarının etkisi bulunduğunu söylemek mümkündür.

TABLO : 2

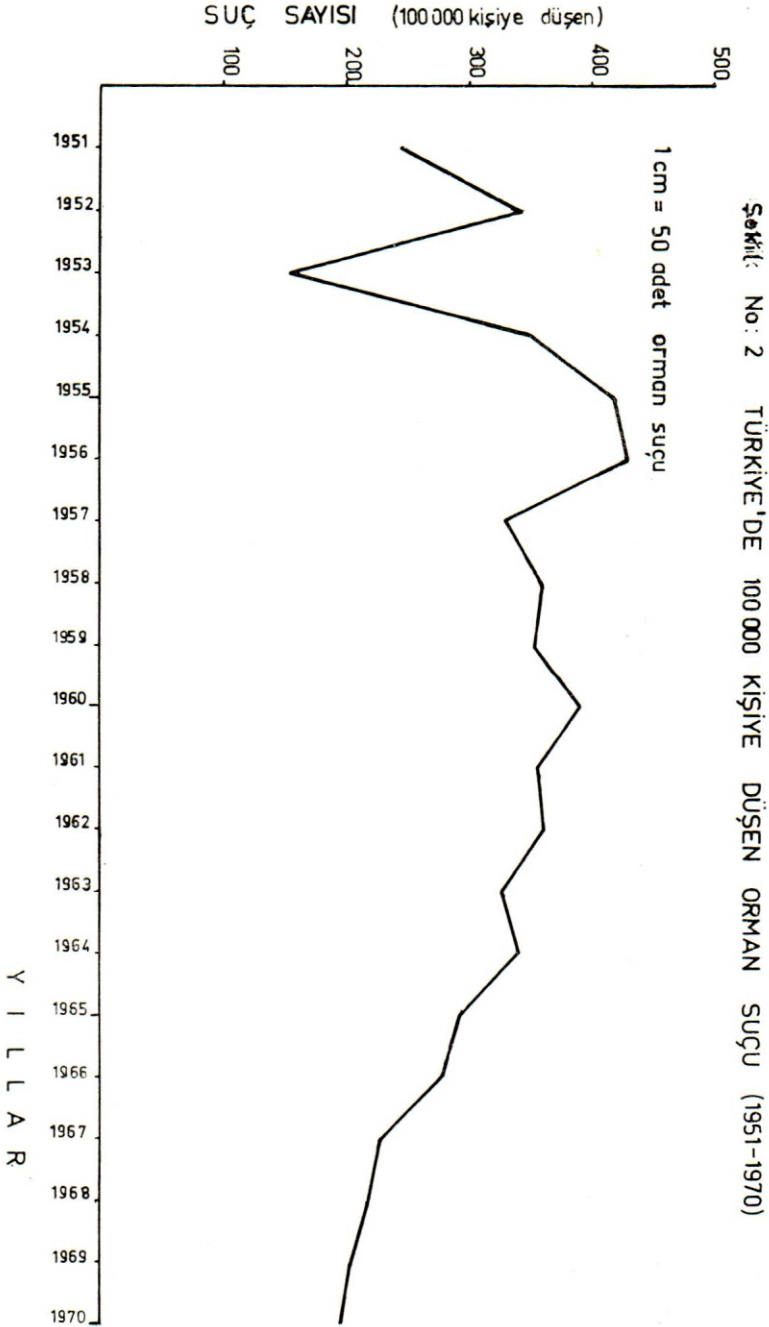
1951 - 1960 ve 1961 - 1970 Dönemlerinde
100000 Kişiyeye Düşen Orman Suçu Miktarları

Yıllar	Nüfus (*) (1000 kişi) adet	Orman suçu adet	100000 kişiyeye düşen orman suçu adet	İndeks
1951	21352	50872	238	
1952	21953	75211	343	
1953	22571	35126	156	
1954	23206	80945	349	
1955	24065	100751	419	
1956	24442	105558	432	
1957	25252	83169	330	
1958	25983	94063	362	
1959	26735	94958	355	
1960	27755	108744	392	
1951 - 1960	—	—	3376	100
1961	28233	100622	356	
1962	28933	105333	364	
1963	29655	96980	327	
1964	30394	104247	343	
1965	31391	91864	293	
1966	31934	89747	281	
1967	32750	75019	229	
1968	33585	73540	219	
1969	34442	70436	204	
1970	35605	69816	196	
1961 - 1970	—	—	2812	83

*) Genel Nüfus Sayımı 1970. D.İ.E. Yayını No. 672, Ankara 1973.

3.0 SONUÇ

Af kanunlarının, özellikle politik amaçlarla sık sık çıkartılan af kanunlarının, suçları arttırıcı yönde etkileyeceği, hukukçular tarafından öteden beri ileri sürülen bir gerçektir . Orman suçları ile bu suçlara ilişkin af kanunları arasındaki ilişkiler bu gerçeği bir kez daha ortaya koymaktadır.

Bugünedek çıkartılan ve sadece orman suçlarını kapsamına alan af kanunlarının genellikle seçim dönemlerine rastlamış bulunması ve yine son yıllarda orman suçlarının affını gerçekleştirmeye yönelik girişimler, orman suçlarının affının siyasal amaçlar için ne derece istismar konusu yapıldığını açıkça ortaya koymaktadır. Gerçekten orman suçları dışında, bu derece siyasal istismar konusu yapılan başka bir suç nevini görmek mümkün değildir.

Geçmişteki bu örneklerden anlaşılacağı üzere, orman suçlarının affı yurdumuzda af müessesesinden beklenen yararları sağlayamamakta, tersine olarak orman suçlarını arttırıcı yönde etki yapmaktadır. Bu gerçeğin, önemle gözönünde tutulması ve politik amaçlarla sık sık münhasıran orman suçları için af kanunları çıkartılmasından sakınılması gerekmektedir.

L İ T E R A T Ü R

1. Affı Umumi Kanunu (Tarih : 26.12.1923, sayı : 391). Düstur, III. Tertip, Cilt : 5, s. 508).
2. Kabahatlerin Affı ve Bazı Cürümlerin Takibat ve Cezalarının Tecili Hakkında Kanun (Tarih : 13.5.1929, Sayı: 1441). Sicilli Kavanini, Cilt: 5, s. 466.
3. Cumhuriyetin 10'uncu Yıldönümü Münasebetiyle Neşrolunan Af Kanunu (Tarih : 26.10.1933, Sayı: 2330), Sicilli Kavanini, Cilt 10, s. 5.
4. Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun (Tarih : 14.7.1950, Sayı: 5677). Sicilli Kavanini, Cilt 31, s. 764.
5. Bazı Orman Suçlarının Affına ve Bazı Suçlardan Mütevellit Tazminatın Terkinine Dair Kanun (Tarih : 11.3.1954, Sayı: 6385). Sicilli Kavanini, Cilt 35, s. 717.
6. Kayganacıoğlu, M.R. - Renda, N.-Onursan, G.: 1969. Gerekçeli Açıklamalı Orman Kanunu İle İlgili Mevzuat, Ankara.
7. Orman Kanunu (Tarih : 31.8.1956, Sayı: 6831). Sicilli Kavanini, Cilt: 37, s. 708.
8. Bazı Orman Suçlarının Affına ve Bunlardan Mütevellit İdare Şahsi Haklarının Sükutuna Dair Kanun (Tarih : 23.6.1958, Sayı: 7132). Sicilli Kavanini, Cilt: 39, s. 130.
9. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 131'inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun (Tarih : 17.4.1970, Sayı: 1255). Sicilli Kavanini, Cilt : 51, s. 81.
10. Cumhurbaşkanı Sayın Cevdet Sunay «Bazı Orman Suçlarının Affına Dair Kanun»u Veto Etti. Orman Mühendisliği, Nisan 1972, Sayı: 4, s. 28.
11. Sayın Cumhurbaşkanımızın Orman Af Kanununu Veto Gerekçeleri. Orman Mühendisliği, Eylül 1973, Sayı: 9, s. 44.

12. Özdönmez, M.: 1965. Türkiye'de Orman Suçları, Nevileri, Sebepleri ve Önlenmesi Çareleri Üzerinde Araştırmalar. T.B. Orman Genel Müdürlüğü Yayını No. 422/21, Ankara.
 13. Orman Genel Müdürlüğü Ormancılık İstatistik Albümü (1938-1949), Ankara, 1962.
 14. Orman Genel Müdürlüğü Ormancılık İstatistik Albümü (1955 - 1959), Ankara, 1962.
 15. Orman Genel Müdürlüğü Genel İstatistik Albümü (1938 - 1967), Ankara, 1969.
 16. Orman Bakanlığı Çalışmaları 1973, Ankara.
 17. Orman Kanunu (Tarih : 8.2.1937, Sayı: 3116). Sicilli Kavanini, Cilt: 18, s. 77.
 18. Orman Kanununa Bazı Hükümler Eklenmesine ve Bu Kanunun 1'inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Tarih : 9.7.1945, Sayı : 4785). Sicilli Kavanini, Cilt: 26, s. 696.
-